

Warszawa, 24 października 2022 r. r.

KZBS/10/W/145/2022/MC

Pan Kazimierz Kleina
Przewodniczący Komisji
Budżetu i Finansów Publicznych
Senat RP

Szanowny Panie Przewodniczący,

W związku z zaplanowanym na dzień 25 października 2022 r. posiedzeniem Komisji Budżetu i Finansów Publicznych, którego przedmiotem będzie rozpatrzenie ustawy z dnia 6 października 2022 r. o zmianie ustaw w celu przeciwdziałania lichwie (dalej „Ustawa”), Krajowy Związek Banków Spółdzielczych (KZBS) przedstawia stanowisko odnośnie niektórych zmian objętych ww. Ustawą.

W opinii KZBS wejście w życie Ustawy w uchwalonym kształcie spowoduje negatywne skutki nie tylko dla sektora banków spółdzielczych, ale przede wszystkim dla konsumentów. Chodzi tu o zmiany przewidziane w art. 7 pkt 4) Ustawy, dotyczącym zmian w art. 36a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz.U.2022.246 t.j. z dnia 2022.02.02) i obejmujące:

- obniżenia limitu pozaodsetkowych kosztów kredytu umowy zawieranej z konsumentem (dotychczasowe wartości odpowiednio 25% (koszty niezależne od okresu kredytowania) i 30% (koszty uzależnione od okresu kredytowania) zastąpione zostały wartościami 10% i 10% (art. 36a ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim));
- obniżenie z obecnych 100% do 45% kosztów, jakie mogą zostać naliczone w stosunku do całkowitej kwoty kredytu (art. 36a ust. 2 ustawy o kredycie konsumenckim).

Ograniczenie limitu pozaodsetkowych kosztów kredytu (MPKK) do wysokości wskazanej w Ustawie spowoduje brak rentowności niektórych produktów bankowych, szczególnie tych obejmujących niższe kwoty, w których stosunek kosztów stałych do kwoty pożyczki zazwyczaj jest wysoki. Efektem wejścia w życie obniżonych limitów MPKK będzie ograniczenie konsumentom dostępu do bezpiecznych źródeł finansowania, jakimi są pożyczki i kredyty bankowe oraz finansowe wykluczenie części konsumentów i ich skierowanie do szarej strefy, pozostającej poza kontrolą państwa przewidzianą w przepisach prawa.

Jednocześnie spodziewać się można, że w najbliższym czasie popyt na zewnętrzne źródła finansowania nie zmniejszy się, co więcej, można założyć, że z uwagi na obecną, trudną sytuację gospodarczą i rosnącą inflację będzie on co raz większy.

Przyjęte w Ustawie zmiany dotkną w szczególności sektor bankowości spółdzielczej, którego model biznesowy z istoty zakłada w dużej mierze obsługę środowisk mniej zamożnych konsumentów, co wymaga dostępności instrumentów amortyzowania ryzyka kredytowego. Jednym z nich pozostaje także koszt świadczenia pożyczkowego. Kolejne regulacje prowadzące docelowo do zwiększenia kosztów (poprzez administracyjne obniżenie pułapu przychodu po stronie banku), silnie odbijają się na spółdzielczym sektorze bankowości.

Zwrócić uwagę należy także na arbitralność przyjętych w Ustawie rozwiązań, nieuwzględniających realnych kosztów działania banków oraz rentowności produktów bankowych. Limity MPKK zostały określone w Ustawie w sposób uznaniowy, bez jakiegokolwiek merytorycznego uzasadnienia i kalkulacji ich wysokości oraz bez uprzednich analiz, w szczególności w zakresie wpływu dokonywanych zmian na rynek i dostępność produktów finansowych.

W ocenie KZBS obecnie obowiązujące MPKK w sposób właściwy spełniają swoją funkcję ochrony konsumentów przed udzielaniem przez instytucje finansowe kredytów i pożyczek o charakterze lichwiarskim i brak jest podstaw merytorycznych do ich obniżania.

W związku z powyższym KZBS, podtrzymując swoje wcześniejsze stanowisko prezentowane podczas prac nad Ustawą w Sejmie, wnosi o dokonanie w Ustawie zmiany polegającej na przywróceniu obowiązujących obecnie limitów MPKK, a więc odstąpienie od wprowadzania zmian w obecnym brzmieniu art. 36 a ust. 1 i 2 ustawy o kredycie konsumenckim.

Z poważaniem,

Krystyna Majerczyk – Żabówka

Prezes Zarządu KZBS